

UČITEĽSTVO PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE – TÉZY NA ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY

Elementárna pedagogika

1. **Základné pojmy: výchova, vzdelávanie.** Didaktika ako veda a ako nástroj učiteľa.
2. **Postavenie primárneho stupňa vzdelávania v školskom systéme.** Celkové ponímanie a základné ciele primárneho vzdelávania a jeho vzťah k iným stupňom edukácie.
3. **Štátny vzdelávací program a jeho charakteristika.** Rámcový učebný plán. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy. Kurikulárna reforma na Slovensku, pohľad na ňu, analýza reforiem za posledných 20 rokov.
4. **Kľúčové kompetencie. Výkonový a obsahový štandard.** Ako ich zosúladiť pri plánovaní výučby?
5. **Charakteristika cieľov vo vzdelávaní.** Ich formulácia v dokumentoch a legislatíve. Taxonómie vyučovacích cieľov. Vzťah kľúčových kompetencií a cieľov vzdelávania. Problematika ich prepojenia
6. **Koncepcie vzdelávania** (transmisívne, humanistické, konštruktivistické, socio-konštruktivistické...). Piagetova a Vygotského koncepcia kognitívneho vývinu dieťaťa.
7. **Plánovanie vyučovania v primárnej škole.** Tematické plánovanie. Príprava učiteľa na vyučovanie.
8. **Didaktická analýza učiva.** Aspekty, ktoré učiteľ zohľadňuje pri výbere vyučovacích metód a postupov. Riadenie vyučovacieho procesu. Sebareflexia výučby
9. **Didaktická hodnota učebných úloh** (náročnosť, pestrosť, rozmanitosť, schopnosť splniť vytýčený vyučovací cieľ). Tvorba učebných úloh v primárnom vzdelávaní na základe taxonómií.
10. **Pojem vyučovacia metóda,** klasifikácia vyučovacích metód, vyučovacie metódy z pohľadu aktivity žiaka vo vyučovaní. Aktivizujúce vyučovacie metódy, napr. metóda EUR, brainstorming, projektové vyučovanie a i.
11. **Alternatívne školy** a ich podstata - ITV, Montessori...
12. **Výučbové prostriedky v primárnom vzdelávaní.** Učebné pomôcky a didaktická technika. Funkcia učebných pomôcok vo vyučovaní. Multimediálne vyučovanie. Informačné a komunikačné technológie vo vyučovaní primárnej školy
13. **Organizačné formy vyučovania.** Organizačné formy výučby z hľadiska prostredia výučby, usporiadania žiakov vo výučbe a z hľadiska riadenia výučby.
14. **Diagnostikovanie žiaka primárnej školy.** Základné pojmy. Deskriptívno-analytická a preskriptívno-konštruktívna diagnostika. Prečo, čo a ako sa diagnostikuje (metódy diagnostikovania).
15. **Vyjadrovanie výsledku hodnotenia:** známka, klasifikácia, klasifikačný stupeň, prospech, slovné hodnotenie. Vzťah hodnotenia a diagnostikovania. Formatívne a sumatívne hodnotenie.
16. **Žiak primárnej školy.** Charakteristika osobnosti žiaka. Činitele ovplyvňujúce prístup učiteľa k žiakovi. Nadaný a handicapovaný žiak vo vyučovaní. Žiak iného etnika a s iným materinským jazykom vo vyučovaní.
17. **Učiteľ primárnej školy.** Kompetencie učiteľa primárnej školy. Rozhodovanie v pedagogickej činnosti učiteľa a jeho osobitosti. Sebareflexia v pedagogickej činnosti a sebazdokonaľovanie učiteľa. Vyhasínanie a jeho prevencia.
18. **Vstup dieťaťa do školy,** školská pripravenosť, osvojovanie roly školáka, vzťah predškolskej výchovy a primárneho vzdelávania

19. **Vzťah rodiny a školy** a budovanie vzťahu rodič – učiteľ, rodič – škola. Komunikácia medzi rodinou a primárnou školou a formy spolupráce. Priame a nepriame zásahy rodičov do práce „školáka“.

Základná literatúra :

- BELEŠOVÁ, M., *Primárne vzdelávanie v teórii a praxi*. Bratislava: UK, 2018.
TÓTHOVÁ, R., KOSTRUB, D., FERKOVÁ, Š. *Žiak, učiteľ a výučba (všeobecná didaktika pre študentov učiteľstva*. Prešov: Rokus, 2017.
KALHOUS, Z., OBST, O. a kol.: *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002
KOLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. (eds.): *Předškolská a elementárna pedagogika*. Praha: Portál, 2001
KOŽUCHOVÁ, M. a kol.: *Didaktika základných a stredných škôl*. Bratislava: VEDA, 2000
KOŽUCHOVÁ, M. a kol.: *Učebnica didaktiky technickej výchovy*. Bratislava: UK 2011. Dostupné: <http://utv.ki.ku.sk/>
PRUCHA, J.: *Moderní pedagogika*. Praha: Portál, 1998
BERTRAND, Z.: *Soudobé teorie vzdělávání*. Praha: Portál 1998
FONTANA, D.: *Psychologie ve školní praxi*. Praha: Portál, 1997
PASCH, M.: *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha: Portál, 1998
KŘIVOHLAVÝ, J., MAREŠ, J.: *Komunikace ve škole*. Brno: MU, 1995
SKALKOVÁ, J.: *Obecní didaktika*. Praha: Grada, 2008
SPILKOVÁ, V. a kol.: *Proměny primárního vzdělávání v ČR*. Praha: Portál, 2005.
KOLÁŘ, Z., VALISOVÁ, A.: *Analýza vyučování*. Praha: Grada, 2009.

Bratislava, 14.02.2018

Schválil: prof. Mária Kožuchová, CSc.
Garant štúdia